

MASARYKOVA UNIVERZITA

Autorský zákon v souvislosti s využíváním cizích děl při výuce

Vladimír Šmíd

Co je to dílo?

Předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je **jedinečným** výsledkem **tvůrčí činnosti** autora a je vyjádřeno v jakékoli **objektivně vnímatelné podobě** včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen "dílo"). Dílem je zejména dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.

Rozsah autorských práv

Osobnostní práva (§ 11 AutZ)

- ☒ (1) Autor má právo rozhodnout o zveřejnění svého díla.
- ☒ (2) Autor má právo osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být jeho autorství uvedeno při zveřejnění a dalším užití jeho díla, je-li uvedení autorství při takovém užití obvyklé.
- ☒ (3) Autor má právo na nedotknutelnost svého díla, zejména právo **udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla**, nestanoví-li tento zákon jinak. Je-li dílo užíváno jinou osobou, nesmí se tak dít způsobem snižujícím hodnotu díla. Autor má právo na dohled nad plněním této povinnosti jinou osobou (autorský dohled), nevyplyvá-li z povahy díla nebo jeho užití jinak, anebo nelze-li po uživateli spravedlivě požadovat, aby autorovi výkon práva na autorský dohled umožnil.
- ☒ (4) Osobnostních práv se autor nemůže vzdát; tato práva jsou nepřevoditelná a smrtí autora zanikají. Ustanovení odstavce 5 tím není dotčeno.
- ☒ (5) Po smrti autora si **nikdo nesmí osobovat jeho autorství k dílu**, dílo smí být užito jen způsobem nesnižujícím jeho hodnotu a, je-li to obvyklé, musí být uveden autor díla, nejde-li o dílo anonymní. Ochrany se může domáhat kterákoli z osob autorovi blízkých toto oprávnění mají, i když uplynula doba trvání majetkových práv autorských. Této ochrany se může vždy domáhat i právnická osoba sdružující autory nebo příslušný kolektivní správce podle tohoto zákona.

Rozsah autorských práv

Majetková práva (§ 12 AutZ)

Právo dílo užít

- ❏ (1) Autor má právo své dílo užít a **udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva**; jiná osoba může dílo užít v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě, samostatně nebo v souboru anebo ve spojení s jiným dílem či prvky bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených tímto zákonem.
- ❏ (2) Poskytnutím oprávnění podle odstavce 1 právo autorovi nezaniká; autorovi vzniká pouze povinnost strpět zásah do práva dílo užít jinou osobou v rozsahu vyplývajícím ze smlouvy.

Rozsah autorských práv

Trvání majetkových práv (§ 27 AutZ)

- ❏ (1) Majetková práva trvají, pokud není dále stanoveno jinak, **po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti.**
- ❏ (2) Bylo-li dílo vytvořeno jako dílo spoluautorů, počítá se doba trvání majetkových práv od smrti spoluautora, který ostatní přežil.
- ❏ .....
- ❏ (6) Je-li pro počítání doby trvání majetkových práv rozhodné zveřejnění díla a dílo se zveřejňuje po určitou dobu ve svazcích, dílech, na pokračování nebo v řadách, počítá se doba trvání majetkových práv pro každou takovou část díla samostatně.
- ❏ (7) Doba trvání majetkových práv se počítá vždy od prvního dne roku následujícího po roce, v němž došlo k události rozhodné pro její počítání.

Zaměstnanecká díla

Zaměstnanecké dílo (§ 58 AutZ)

- ☒ (1) Není-li sjednáno jinak, **zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet** autorova majetková práva k dílu, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu k zaměstnavateli nebo z pracovního vztahu mezi družstvem a jeho členem (zaměstnanecké dílo). Zaměstnavatel může právo výkonu podle tohoto odstavce postoupit třetí osobě pouze se svolením autora, ledaže se tak děje při prodeji podniku nebo jeho části.
- ☒ (2) Smrtí nebo zánikem zaměstnavatele, který byl oprávněn vykonávat majetková práva k zaměstnaneckému dílu a který nemá právního nástupce, nabývá oprávnění k výkonu těchto práv autor.
- ☒ .....
- ☒ (4) Autorova osobnostní práva k zaměstnaneckému dílu zůstávají nedotčena. Vykonává-li zaměstnavatel majetková práva k zaměstnaneckému dílu, má se za to, že autor svolil ke zveřejnění, úpravám, zpracování včetně překladu, spojení s jiným dílem, zařazení do díla souborného, jakož i k tomu, aby uváděl zaměstnanecké dílo na veřejnost pod svým jménem, ledaže je sjednáno jinak.
- ☒ (5) Není-li sjednáno jinak, má se za to, že autor udělil zaměstnavateli svolení k dokončení svého nehotového zaměstnaneckého díla pro případ, že jeho právní vztah k zaměstnavateli skončí dříve, než dílo dokončí, jakož i pro případ, že budou existovat důvodné obavy, že zaměstnanec dílo nedokončí řádně nebo včas v souladu s potřebami zaměstnavatele.

Co NENÍ plagiátorství?

Volné dílo a první zveřejnění nezveřejněného volného díla (§ 28 AutZ)

- ❏ (1) Dílo, u kterého uplynula doba trvání majetkových práv, **může každý bez dalšího volně užit**; ustanovení odstavce 2 a § 11 odst. 5 věty první tím není dotčeno.
- ❏ (2) Tomu, kdo poprvé zveřejní dosud nezveřejněné dílo, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv, vznikají takovým zveřejněním výlučná majetková práva k dílu takto zveřejněnému v rozsahu, v jakém by je měl autor díla, pokud by jeho majetková práva k dílu ještě trvala.
- ❏ (3) Právo podle odstavce 2 trvá 25 let od zveřejnění díla. Ustanovení § 27 odst. 7 platí obdobně.

Co NENÍ plagiátorství?

Volná užití (§ 30 AutZ)

- ❑ (1) Za užití díla podle tohoto zákona se nepovažuje **užití pro osobní potřebu fyzické osoby**, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, nestanoví-li tento zákon jinak.
- ❑ (2) Do práva autorského tak nezasahuje ten, kdo pro svou osobní potřebu zhotoví záznam, rozmnoženinu nebo napodobeninu díla.
- ❑ (3) Nestanoví-li tento zákon dále jinak, užitím podle tohoto zákona je užití počítačového programu či elektronické databáze i pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby včetně zhotovení rozmnoženiny takových děl i pro takovou potřebu; stejně je užitím podle tohoto zákona zhotovení rozmnoženiny či napodobeniny díla architektonického stavbou i pro osobní potřebu fyzické osoby či vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby (§ 30a) a pořízení záznamu audiovizuálního díla při jeho provozování ze záznamu nebo jeho přenosu (§ 20) i pro osobní potřebu fyzické osoby.
- ❑ .....

Co NENÍ plagiátorství?

Citace (§ 31 AutZ)

- ❑ (1) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo
  - ❑ a) užije **v odůvodněné míře výňatky** ze zveřejněných děl jiných autorů ve svém díle,
  - ❑ b) užije výňatky z díla nebo drobná celá díla **pro účely kritiky nebo recenze** vztahující se k takovému dílu, vědecké či odborné tvorby a takové užití bude v souladu s poctivými zvyklostmi a v rozsahu vyžadovaném konkrétním účelem,
  - ❑ c) užije dílo **při vyučování pro ilustrační účel nebo při vědeckém výzkumu**, jejichž účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, a nepřesáhne rozsah odpovídající sledovanému účelu; vždy je však nutno uvést, je-li to možné, jméno autora, nejde-li o dílo anonymní, nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se dílo uvádí na veřejnost, a dále název díla a pramen.
- ❑ (2) Do práva autorského nezasahuje ani ten, kdo výňatky z díla nebo drobná celá díla citovaná podle odstavce 1 písm. a) nebo b) dále užije; ustanovení odstavce 1 části věty za středníkem platí obdobně.

Co NENÍ plagiátorství?

Užití díla rozmnožováním a rozšiřováním rozmnoženin (§ 37 AutZ)

- (2) Do práva autorského nezasahuje ... vysoká škola ..., půjčuje-li originály nebo rozmnoženiny vydaných děl.
- (3) Ustanovení odstavce 2 se nevztahuje na rozmnoženiny děl zaznamenaných na zvukové či zvukově obrazové záznamy, ledaže jde o půjčování na místě samém. Osoba ... je povinna při takovém půjčování zamezit možnosti pořízení rozmnoženiny díla zaznamenaného na zvukovém či zvukově obrazovém záznamu.

Co NENÍ plagiátorství?

Licence pro zdravotně postižené (§ 38 AutZ)

- ❏ (1) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo
  - ❏ a) výhradně pro potřeby zdravotně postižených, v rozsahu odpovídajícím jejich zdravotnímu postižení a nikoliv za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu zhotoví nebo dá zhotovit rozmnoženinu vydaného díla; ...
  - ❏ b) výhradně pro potřeby zrakově postižených a nikoliv za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu opatří zvukovou složku zvukově obrazového záznamu audiovizuálního díla slovním vyjádřením obrazové složky; ...

Nakladatelská práva

Zvláštní ustanovení pro licenční smlouvu nakladatelskou (§ 56 AutZ)

- (1) Licenční smlouva, kterou autor poskytuje nabyvateli licenci k **rozmnožování a rozšiřování díla** ..., je licenční smlouvou nakladatelskou.
- (2) Nevyplývá-li ze smlouvy jinak, má se za to, že licence je **poskytnuta výhradně**; to neplatí, jde-li o rozmnožování a rozšiřování díla v periodické publikaci.
- .....
- (5) Je-li množstevní rozsah licence omezen na určitý počet rozmnoženin a tyto rozmnoženiny byly rozebrány před uplynutím doby, na kterou byla licence udělena, a smluvní strany se nedohodnou na zvýšení množstevního rozsahu licence do 6 měsíců ode dne, kdy autor vyzval nabyvatele k takové změně smlouvy, zaniká licence, pokud ještě trvá, marným uplynutím této lhůty.

Creative commons

Co to jsou licence Creative Commons?

- ❏ Licence Creative Commons je soubor veřejných licencí, které přinášejí nové možnosti v oblasti publikování autorských děl: posilují pozici autora při rozhodování za jakých podmínek bude dílo veřejně zpřístupněno.
- ❏ Licence Creative Commons fungují na jednoduchém principu: autor jejich prostřednictvím plošně uzavírá se všemi potenciálními uživateli díla smlouvu, na základě které jim poskytuje některá svá práva k dílu a jiná si vyhrazuje. Creative Commons nejsou popřením klasického pojetí copyrightu, ale jeho nadstavbou. Vycházejí z autorského zákona, který je upravuje jako licenční smlouvy (§ 46 - 55 AutZ).

Creative commons

- *Dovolíte komerční využití vašeho díla?*
  - *Ano*
  - *Ne*
- *Dovolíte vytváření odvozených děl?*
  - *Ano*
  - *Ano, pokud ostatní zachovají licenci*
  - *Ne*
- www.creativecommons.cz

Autorskoprávní sankce při porušení práv autora

- ☒ (1) Autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, může se domáhat zejména
  - ☒ a) určení svého autorství,
  - ☒ b) zákazu ohrožení svého práva, včetně hrozícího opakování, nebo neoprávněného zásahu do svého práva, zejména zákazu neoprávněné výroby, neoprávněného obchodního odbytí, neoprávněného dovozu nebo vývozu originálu nebo rozmnoženiny či napodobeniny díla, neoprávněného sdělování díla veřejnosti, jakož i neoprávněné propagace, včetně inzerce a jiné reklamy,
  - ☒ c) sdělení údajů o způsobu a rozsahu neoprávněného užití, o původu neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla, o způsobu a rozsahu jejího neoprávněného užití, o její ceně, o ceně služby, která s neoprávněným užitím díla souvisí, a o osobách, které se neoprávněného užití díla účastní, včetně osob, kterým byly předmětné rozmnoženiny či napodobeniny díla určeny za účelem jejich poskytnutí třetí osobě; práva na informace podle tohoto ustanovení se autor může domáhat vůči osobě, která do jeho práva neoprávněně zasáhla nebo je neoprávněně ohrozila, a dále zejména vůči osobě, která
    - ☒ 1. má nebo měla v držení neoprávněně zhotovenou rozmnoženinu či napodobeninu díla za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu,
    - ☒ 2. využívá nebo využívala za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu službu, která neoprávněně zasahuje nebo zasahovala do práva autora nebo je neoprávněně ohrožuje nebo ohrožovala,
    - ☒ 3. poskytuje nebo poskytovala za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu službu užívanou při činnostech, které neoprávněně zasahují do práva autora nebo je neoprávněně ohrožují, anebo
    - ☒ 4. byla označena osobou uvedenou v bodě 1, 2 nebo 3 jako osoba, která se účastní pořízení, výroby nebo distribuce rozmnoženiny či napodobeniny díla anebo poskytování služeb, které neoprávněně zasahují do práva autora nebo je neoprávněně ohrožují,

Autorskoprávní sankce při porušení práv autora

- ❏ d) odstranění následků zásahu do práva, zejména
  - ❏ 1. stažením neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2 z obchodování nebo jiného užití,
  - ❏ 2. stažením z obchodování a zničením neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2,
  - ❏ 3. zničením neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2,
  - ❏ 4. zničením nebo odstraněním materiálů a nástrojů použitých výlučně nebo převážně k výrobě neoprávněně zhotovené rozmnoženiny či napodobeniny díla nebo zařízení, výrobku nebo součástky podle § 43 odst. 2,
- ❏ e) poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, zejména
  - ❏ 1. omluvou,
  - ❏ 2. zadostiučiněním v penězích, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění nejevilo postačujícím; výši peněžitého zadostiučinění určí soud, který přihlédne zejména k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k zásahu do práva došlo; tím není vyloučena dohoda o narovnání,
- ❏ f) zákazu poskytování služby, kterou využívají třetí osoby k porušování nebo ohrožování práva autora.

Autorskoprávní sankce při porušení práv autora

- ❏ (2) Opatření podle odstavce 1 písm. d) musí být přiměřené závažnosti porušení práva a musí být přihlédnuto k zájmům třetích osob, zejména spotřebitelů a osob jednajících v dobré víře.
- ❏ (3) Autorovi, jehož návrhu bylo vyhověno, může soud přiznat v rozsudku právo uveřejnit rozsudek na náklady účastníka, který ve sporu neuspěl, a podle okolností určit i rozsah, formu a způsob uveřejnění.
- ❏ (4) Právo na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení podle zvláštních právních předpisů zůstává nedotčeno; místo skutečně ušlého zisku se autor může domáhat náhrady ušlého zisku ve výši odměny, která by byla obvyklá za získání takové licence v době neoprávněného nakládání s dílem. Výše bezdůvodného obohacení vzniklého na straně toho, kdo neoprávněně nakládal s dílem, aniž by k tomu získal potřebnou licenci, činí dvojnásobek odměny, která by byla za získání takové licence obvyklá v době neoprávněného nakládání s dílem.

Trestněprávní sankce při porušení autorských práv

Porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi (§ 152 TrestZ)

- ❏ (1) Kdo neoprávněně zasáhne do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.
- ❏ (2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci bude pachatel potrestán,
  - ❏ a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch, nebo
  - ❏ b) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu.

Otázky a odpovědi

- ❏ Jaký postih mi hrozí, pokud studentům zpřístupním v ISu celou naskenovanou knihu?

Otázky a odpovědi

- Existuje dílo, které je volně stažitelné na internetu a užití celého díla ve výuce je velmi vhodné. Splňuje kritéria volného použití ve výuce podle § 31, odst. 1 písm. c), když umístím PDF dokument do studijních materiálů předmětu a přiřadím atribut „číst smí pouze studenti předmětu v aktuálním období“?

Otázky a odpovědi

- ❏ Je možnost vytvořit předmět, ve kterém budou studenti moci koukat na filmy doma a na hodinách o nich budou jen diskutovat? Existuje možnost zpřístupnit celé filmy studentům?

Otázky a odpovědi

- ☞ Když chce učitel, aby studenti četli nějaké staré texty, které nejsou téměř dostupné běžně a rád by jim je oskenoval. Může?

Otázky a odpovědi

- ☒ Chtěla bych studentům zpřístupnit video na You Tube. Zatím jsem ho odkazovala, ale video z You Tube zmizelo. Raději bych ho stáhla do studijních materiálů, aby si ho studenti mohli pouštět z ISu, ale kolegyně mi říkala, že tím porušují autorský zákon. Jaké mám tedy možnosti za zpřístupnění videa z You Tube?

Otázky a odpovědi

- ❏ Vlastním knihy a filmy, které nejdou v ČR vůbec zakoupit. Některé jsou staré, některé novější, ale vůbec se u nás neprodávají. Vztahuje se na takové případy nějaká výjimka a mohu studentům takové knihy a filmy vložit do ISu?

Otázky a odpovědi

- ❏ Je z hlediska autorského zákona v pořádku, pokud ve webové publikaci vyučující využije obrázky z děl jiných autorů, resp. v takovémto rozsahu?

Jedná se o nově vzniklou publikaci v rozsahu cca 70 stran A4 textu (dílem vyučující), který je doplněn o celkem 150 ks obrázků. Všech 150 obrázků je převzatých ze sedmnácti publikací jiných autorů. Vzniklá publikace bude sloužit ke studijním účelům studentů MU a zároveň bude veřejně vystavena na Elportálu.

Otázky a odpovědi

- ❏ V rámci inovace výuky předmětů angličtiny bychom rádi jako ilustraci odborného jazyka a terminologie použili některé (ne celé) kapitoly z této knihy <http://www.cengagebrain.co.uk/shop/isbn/9780495806813> (knihka má asi 900 stran a předpokládáme, že bychom potřebovali zveřejnit tak max. 100 stran). V knihovně máme jednu kopii, předpokládáme, že bychom koupili ještě jednu, případně i ebook. Pokud bychom tedy určité části kapitol prostřednictvím studijních materiálů v ISu zveřejnili (s tím, že by přístup byl omezen na studenty aktuálně zapsané v předmětu v daném období), bylo by to z hlediska copyrightu v pořádku a nic bychom neporušovali?

Otázky a odpovědi

- Pro výuku v geografii používám v prezentacích pro ilustraci velké množství fotografií z různých částí Země, které stahuji z Google, Google Earth a podobně. U většiny fotografií autoři nejsou uvedeni, na Google Earth jsou uveřejňovány fotografie v oddíle Panoramio, kam je vkládají lidé z celého světa. K fotografiím se autoři sami uvádějí např. jako: pim69, js., haloween, atd. Jak tedy používat takové fotografie? Je nutné je všechny citovat? Jedná se i o stovky fotografií v jednom předmětu. Navíc mi připadá hloupé psát jako autora do vážně míněné prezentace například zmíněného "haloweena".

Otázky a odpovědi

- ☞ Některé obrázky potřebuje vyučující upravit, resp. změnit značení v obrázcích nebo dodat vlastní popisky (jedná se např. o obrázky kostry a svalů - vyučující požaduje změnit, či přidat kóty a textové popisy v obrázku, případně přeložit popisky z cizího jazyka do češtiny). Lze toto provádět?
- ☞ Jak mám citovat anatomické schéma, kterému přeložím popisky do českého jazyka a zveřejním ho studentům?

Otázky a odpovědi

- ❏ Jak je to s autorskými právy u videí z přednášek (kde jsem přednášejícím)? Kdo je držitelem copyrightu? Já nebo Univerzita? Případně jak je to se zveřejňováním těchto videí mimo IS? Může učitel svůj záznam propůjčit i ven? (Když nastaví práva v ISu pro všechny z internetu, tak video může stáhnout kdokoliv ...) (Jedná se o videa zveřejňovaná na video.muni.cz)

Otázky a odpovědi

- Zjistil jsem, že rentgenové snímky nejsou chráněny autorským zákonem. Jak mohu zajistit, aby mi je někdo "neukradl", když je zveřejňuji studentům? Některé jsou velmi povedené.
- Pokud do rentgenového snímku doplním popisky (např. latinské názvy oblastí), bude už takový obrázek/schéma chráněno autorským zákonem?

Otázky a odpovědi

- ❏ Jak mohu studentům zpřístupňovat notové zápisy tak, abych neporušila autorský zákon?

Otázky a odpovědi

- Mohu moje vlastní učebnice šířit pod licencemi Creative Commons? Technici mne upozorňovali na možný problém kvůli zaměstnaneckému dílu.

Otázky a odpovědi

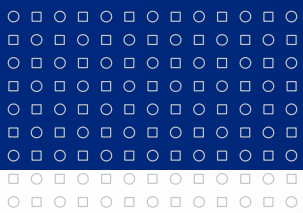
- ❏ Mohu převést do ISu do odpovědníků testy ze zakoupené učebnice, aniž bych je citovala? Pokud uvedu citaci, tak studenti přijdou na to, odkud testy mám, a koupí si k nim klíč a s testováním mohu skončit.

Otázky a odpovědi

- ❑ Chystám tištěnou knihu (vydanou v Nakladatelství MU), v knize používám obrázky vyrobené za použití simulačního softwaru XY. V knize mám takových obrázků více s tím, že odkaz na uvedený nástroj mám začleněný (i s komentářem) v textu. Recenzent si myslí, že podle autorského zákona by měl být odkaz na zdroj (tj. ten simulační nástroj) pod každým takovýmto obrázkem. Já si to nemyslím, protože ten obrázek je můj vlastní výtvar, pouze za použití příslušného softwaru, což mi přijde analogické jako použití grafického editoru, který také nemusím pod každým obrázkem uvádět jako zdroj. Samozřejmě cítím simulační nástroj jako důležitější prvek a proto ho v doprovodném textu uvádím (na rozdíl od grafického editoru).

Otázky a odpovědi

- ❏ V knize používám obrázky vyrobené za použití simulačního softwaru NetLogo, pro ilustraci posílám v příloze jeden z obrázků v knize, na následující stránce je onen příklad v tom simulačním softwaru: <http://ccl.northwestern.edu/netlogo/models/Ants> V knize mám takových obrázků více s tím, že odkaz na uvedený nástroj mám začleněný (i s komentářem) v textu. Recenzent si myslí, že podle autorského zákona by měl být odkaz na zdroj (tj. ten simulační nástroj) pod každým takovýmto obrázkem. Já si to nemyslím, protože ten obrázek je můj vlastní výtvar, pouze za použití příslušného softwaru, což mi přijde analogické jako použití grafického editoru, který také nemusím pod každým obrázkem uvádět jako zdroj. Samozřejmě cítím simulační nástroj jako důležitější prvek a proto ho v dobrovodném textu uvádím (narozdíl od grafického editoru). Můžete mi prosím poradit, jak by to mělo být?

Děkuji za pozornost.

